

FENOMÉNY SVETA

OČAMI UČITEĽOV A ŽIAKOV

SPRÁVA Z IMPLEMENTÁCIE PROJEKTU
EXPEDÍCIA FENOMÉNY SVETA

VODA

SLNKO

VZDUCH

KULTÚRA

KOMUNIKÁCIA

FENOMÉNY SVETA

Predstavenie Fenomérov sveta

Čo sú Fenomény sveta?

Metódy a kompetencie pre 21. storočie

Implementácia Fenomérov sveta

Fenomény sveta v číslach

Fenomény sveta na školách

Stretnutia pre učiteľov

Fenomény sveta po celom Slovensku

Pilotné školy Fenomérov sveta

Pilotné školy a školiace centrá

Učítelia, žiaci a rodičia

Učítelia a Fenomény sveta

Prínosy Fenomérov sveta pre učiteľa

Žiaci a Fenomény sveta

Prínosy Fenomérov sveta pre žiaka

Fenomény sveta a riaditelia

Fenomény sveta a rodičia

Fenomény sveta a YouTuber Bača

Fenomény sveta pre vás

1

Predstavenie Fenoménov sveta

Čo sú Fenomény sveta?

Fenomény sveta predstavujú vzdelávací obsah nového voliteľného predmetu pre druhý stupeň základných škôl a osemročných gymnázií, ktorý do tried prináša zážitkový spôsob výučby vybraných tém a medzi-predmetových vzťahov.

Fenomény sveta predstavujú vzdelávací obsah, ktorý tvorí 5 samostatných tém: **voda, slnko, vzduch, kultúra, komunikácia**. Každá téma je spracovaná formou komplexných vzdelávacích materiálov, ktoré sú okamžite použiteľné vo výučbe.

Fenomény sveta prinášajú do slovenských škôl nový pohľad na vzdelávanie, ktoré napĺňa požiadavky atraktívnosti, modernosti a využiteľnosti v praxi.

Fenomény sveta sú produkt, ktorý poskytuje širokú škálu benefitov, reflektuje na požiadavky Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu a prináša nové prístupy vo vzdelávaní.

- Komplexná príprava na vyučovanie pre učiteľa
- Medzipredmetový vzdelávací obsah
- Videoknižnica od BBC doplnená o interaktívne aktivity
- Klasické vyučovanie sa mení na zážitok z poznávania
- Atraktívny doplnok výučby anglického jazyka
- Učenie žiakov baví a motivuje k lepším výsledkom
- Aplikácia najnovších trendov vo vzdelávaní
- Rozvoj tímovej spolupráce, kreativity a kritického myslenia
- Variabilné možnosti zaradenia do výučby

Každý vzdelávací balík obsahuje kompletnú sadu okamžite použiteľných vzdelávacích materiálov pre učiteľov a motivačné prvky pre žiakov.

Prečo je kníhtlač internet
darná tekutina? Prečo lod'
Prečo je pyramída slnečná
prúdi? Ako vzniklo písmo?
Marse voda? Ako vzniká
kvôli vzduchu? Kam siaha
poradil Kolumbus? Prečo sa
sme? Prečo soby nežijú na
búrku? Aký je život kvapky?
sa berie kyslík? Mení sa
sa naučili lietať? Ovládli sme
Môže byť život bez slnka?
pyramída slnečná záhada?
vzniká predpoveď počasia?

novoveku? Je voda životopláva a ponorka sa neutopí? Záhada? Prečo voda v mori Je voda nekonečná? Je na tsunami? Zánik civilizácie vzduch? Ako si s oceánom vajce varí dlhšie čím vyššie púšti? Ako prežiť pieskovú Láme vietor skaly? Odkiaľ zem na skleník? Ako sme vzduch, ovládneme vákuum? Ako vzniká hviezda? Prečo je Rozprávajú sa včely? Ako Tajné šifry a kódy.

Metódy a kompetencie pre 21. storočie

Aplikácia inovatívnych metód

Fenomény sveta využívajú rôznorodé inovatívne metódy, ktoré učiteľom umožňujú učiť moderne, atraktívne a zážitkovo.

METÓDY
RIADENEJ
VÝUČBY

KINESTETICKÉ
METÓDY
VÝUČBY

METÓDY
DIFERENCOVANEJ
VÝUČBY

PROJEKTOVÉ
METÓDY

OBRÁTENÉ
VYUČOVANIE

Vďaka medzipredmetovým vzťahom žiaci spoznávajú svet v súvislostiach.

Rozvoj kompetencií pre 21. storočie

Vďaka použitým metódam žiaci rozvíjajú svoju kreativitu, kritické myslenie, tímovú spoluprácu a čítanie s porozumením. To všetko sú kľúčové kompetencie potrebné pre uplatnenie sa v 21. storočí.

KRITICKÉ
MYSLENIE

KOMUNIKAČNÉ SCHOPNOSTI
A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

TVORIVOSŤ

ZODPOVEDNOSŤ

SCHOPNOSŤ PRACOVAŤ
V TÍME

ČÍTANIE A POČÚVANIE
S POROZUMENÍM

Implementácia Fenoménov sveta

Veľkou devízou Fenoménov sveta je široká variabilita ich zaradenia do školskej výučby. Každý pedagóg môže učiť tak, ako to najviac vyhovuje jemu a žiakom v jeho triede.

Nový vyučovací predmet

Príklad z praxe:

Vedenie školy a učitelia sa rozhodli, že vytvoria z disponibilných hodín predmet Fenomény sveta s dvojhodinovou dotáciou. Dve hodiny využijú na vytvorenie blokov po sebe nasledujúcich 45 minútových hodín, aby mali dostatok času na realizáciu aktivít. Fenomény sveta budú učiť dvaja pedagógovia s aprobáciou fyzika-biológia a dejepis-geografia a v blokovom vyučovaní sa budú striedať podľa potreby. Rovnako tak budú učiť celú triedu alebo ju rozdelia na polovice.

Prečo áno:

- dostatok času na realizáciu aktivít a viacerých tém
- tímové učenie dvoch učiteľov/rozdelenie na skupiny
- vytvorenie štandardného priestoru pre medzipredmetové vyučovanie

S čím treba rátať:

- náročnejšie organizačné zabezpečenie: rozvrh
- tvorba učebných osnov pre nový predmet
- vyššia náročnosť individuálnej pripravenosti pedagóga
- tvorba podkladov pre Školský vzdelávací program

Blokové vyučovanie

Príklad z praxe:

Škola sa rozhodla, že v novembri bude mať každý piatok v mesiaci blokové vyučovanie venované medzipredmetovým témam. Učitelia si rozdelili všetkých žiakov do skupín, v ktorých sa miešajú viaceré ročníky. Program nastavili tak, aby za 4 týždne stihli v pohodlnom tempe odučiť tému Vzduch doplnenú o ďalšie aktivity z vlastnej produkcie.

Prečo áno:

- dostatok času, ktorý nie je obmedzený 45 minútovou hodinou
- sústredenie sa na konkrétnu tému
- posilnený zážitok z medzipredmetovosti

S čím treba rátať:

- prispôsobenie tematických plánov
- príprava programu a koordinácia
- plánovanie pred začiatkom školského roka/polroka

Súčasť predmetov

Príklad z praxe:

Učitelia si vybrali tému Voda a rozhodli sa, že si medzi sebou rozdelia jednotlivé modely. Na realizácii sa podieľajú učitelia predmetov fyzika, geografia, chémia, dejepis, informatika. Dohodli sa, že všetky modely odučia počas dvoch októbrových týždňov. Svoju prácu priebežne koordinujú. Na záver pripravili spoločnú prezentáciu, kde žiaci ostatným žiakom z ročníka odprezentovali svoje objavy.

Prečo áno:

- jednoduchosť realizácie
- každý učiteľ učí témy, na ktoré má aprobáciu
- posilnený zážitok z medzipredmetovosti

S čím treba rátať:

- vyčlenenie hodín z tematických plánov
- vyššia miera koordinácie medzi učiteľmi
- menej času na aktivity v rámci 45 minútovej vyučovacej hodiny

Tematický týždeň

Príklad z praxe:

Jeden týždeň v druhom polroku škola venuje Fenoménu sveta. Zrealizujú, napríklad, tri témy: Voda, Slnko a Vzduch. Témy rozdelia medzi ročníky a triedy druhého stupňa a nebude vadiť ani to, ak sa budú opakovať. Na záver týždňa jednotlivé triedy na malej konferencii odovzdajú svoje poznatky ostatným žiakom.

Prečo áno:

- dostatok času na aktivity, ktorý nie je obmedzený 45 minútovou hodinou
- narušenie stereotypu školského vyučovania
- dostatočný priestor pre komplexné riešenie tém

S čím treba rátať:

- príprava programu a koordinácia
- pomoc žiakom pri záverečnej prezentácii
- plánovanie pred začiatkom školského roka/polroka

Videoknižnica

Príklad z praxe:

Všetci učitelia školy by radi využívali videá BBC vo svojich predmetoch ako vzdelávacie materiály. Medzipredmetový potenciál budú využívať len okrajovo. Modely vzdelávacích blokov využijú pre inšpiráciu.

Prečo áno:

- nízka náročnosť na koordináciu
- nízka náročnosť pre implementáciu do predmetu
- pridaná hodnota na tradičných hodinách v podobe názorných videí

S čím treba rátať:

- zníženie medzipredmetového potenciálu
- nevyužitie všetkých materiálov v projekte
- nižšia motivácia pre žiakov

Vyjadrenia učiteľov

„Fenomény sveta sme tvorili so zámerom priniesť do slovenských škôl vzdelávací obsah svetovej kvality. Našou snahou bolo ponúknuť pedagógom materiály, ktoré budú na jednej strane rozsiahle a pestré, no zároveň ľahko aplikovateľné do praxe. Veríme, že Fenomény sveta nájdu uplatnenie v bežnej výučbe na základných školách a učiteľom pomôžu učiť efektívne a moderne.“

Mgr. JÁN MACHAJ, PhD.
riaditeľ neziskovej organizácie EDULAB,
spoluautor Fenomérov sveta

„Videá BBC, ako aj kvalitne spracované medzipredmetové aktivity prepojené na inovatívne spôsoby výučby nám pomôžu naplniť naše ciele. Tak ako v tomto roku, tak aj v rokoch budúcich budeme tento projekt implementovať do výučby na našej škole a veríme, že projekt bude pre nás a našich žiakov veľkým prínosom.“

Mgr. KATARÍNA KURUCOVÁ
Základná škola, Sabinov

„Zaujala nás možnosť získať a zároveň žiakom sprístupniť jedinečné vzdelávacie materiály, ktorých súčasťou sú videá z BBC či Expedícia Fenomény sveta s mladým YouTuberom. Aj my, učitelia, potrebujeme pri svojej práci motiváciu, aby sme učili tak, ako sa od nás očakáva v 21. storočí. Túto motiváciu nám prinášajú Fenomény sveta vo forme inovatívnych vzdelávacích metód, úžasných vzdelávacích materiálov a digitálnych technológií.“

Mgr. KATARÍNA ŠALAMÚNOVÁ
Základná škola, Púchov

„Expedícia Fenomény sveta posúva vzdelávanie do ďalšej dimenzie. Žiak sa stáva výskumníkom a učiteľ sa posúva čoraz viac do roly facilitátora. Jednotlivé fenomény sú predstavované v súvislostiach, ktoré sú názorne prezentované pomocou unikátnych videí z dielne BBC. Prepojenie s anglickým jazykom umožní učiteľom aplikovať metódu CLIL do vyučovania. Hlavný význam tohto projektu však vidíme v uplatňovaní medzipredmetových vzťahov a komplexnosti, ktorou sa jednotlivé fenomény vyznačujú.“

Ing. DANIELA KOPINSKÁ
Gymnázium, Poprad

„Zapojenie do projektu Fenomény sveta vnímam ako príležitosť zatraktívniť vyučovací proces nielen pre žiakov, ale aj pre samotných učiteľov na našej škole. S využitím moderných metód, aktivít a videí, ktoré tento projekt obsahuje, môžeme u žiakov zvýšiť záujem o vzdelávanie, otvoriť im nové pohľady na aktuálne témy a zároveň aj obohatiť klasické vyučovanie.“

Mgr. LENKA HARVANOVÁ
Základná škola, Banská Bystrica

Fenomény sveta v číslach

300 000

ZOBRAZENÍ STRÁNKY
WWW.FENOMENYSVETA.SK

2 775

SLEDOVATEĽOV
NA INSTAGRAME
FENOMÉNY SVETA

9 000

AKTÍVNYCH
POUŽÍVATEĽOV
ZA MESIAC

350 000

ZHLIADNUTÍ VIDEÍ
U YOUTUBERA BAČU

1 500

ÚČASTNÍKOV NA EVENTOCH
(RIADITELIA, UČITELIA)

2 300

ZAPOJENÝCH UČITEĽOV

VIAČ
AKO **800** ŠKÔL ZAPOJENÝCH
DO PROJEKTU EXPEDÍCIA
FENOMÉNY SVETA

2

Fenomény sveta na školách

Stretnutia pre učiteľov

V priebehu októbra 2018 sa v štyroch slovenských mestách uskutočnili oficiálne prezentácie projektu Expedícia Fenomény sveta. Na podujatiach sme účastníkom predstavili kľúčové prvky nového školského predmetu vrátane veľkej súťaže s YouTuberom Bačom. Štyroch podujatí sa zúčastnilo **1 500 učiteľov a riaditeľov** z celého Slovenska.

Aj vďaka tomu sa v školskom roku 2018/2019 do projektu Expedícia Fenomény sveta zaregistrovalo **2 300 učiteľov z viac ako 800 škôl** na Slovensku, pričom úspech sme zaznamenali aj u samotných žiakov. Vzdelávacie videá YouTubera Baču prekonal 350 000 zhladnutí a do súťaže Expedícia s Bačom sa zapojilo viac ako **5 700 žiakov**.

Do projektu
sa zapojilo viac
ako 800 škôl
z celého Slovenska

801

ZAPOJENÝCH ŠKÔL

2 300

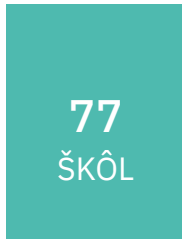
ZAPOJENÝCH UČITEĽOV

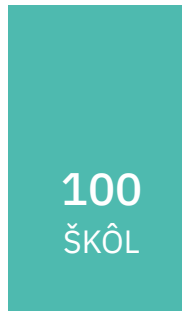
5 700

ZAPOJENÝCH ŽIAKOV

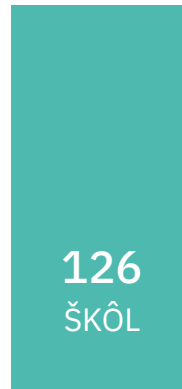

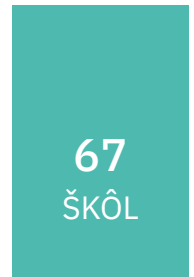
BRATISLAVSKÝ KRAJ

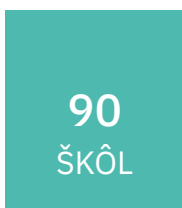
NITRIANSKY KRAJ

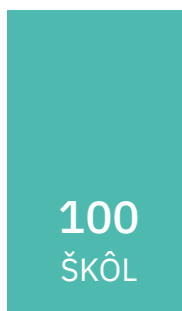
ŽILINSKÝ KRAJ

TRNAVSKÝ KRAJ

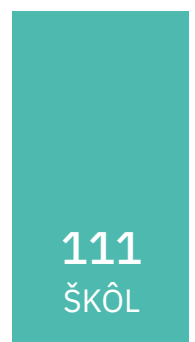
TRENČIANSKY KRAJ

BANSKOBYSTRICKÝ
KRAJ

PREŠOVSKÝ KRAJ

KOŠICKÝ KRAJ

Pilotné školy Fenoménov sveta

Zo všetkých záujemcov sme vybrali 10 škôl z celého Slovenska, s ktorými sme úzko spolupracovali počas celého trvania projektu Expedícia Fenomény sveta.

10
ŠKÔL

18
TRIED

30
UČITEĽOV

440
ŽIAKOV

Pilotné školy realizovali Fenomény sveta v každej forme implementácie. Expedíciou Fenomény sveta počas pilotného testovania prešlo viac ako 440 žiakov základných škôl od piateho až po deviaty ročník a žiakov osemročných gymnázií. Vyučovanie realizovalo viac ako 30 učiteľov.

Pilotné školy a školiace centrá v jednom

Pedagógovia z pilotných škôl ako prví úspešne implementovali Fenomény sveta do praxe. Do svojich tried priniesli inovatívny spôsob výučby a zážitok z objavovania. Vďaka intenzívnej výučbe s Fenoméni sveta nadobudli cenné skúsenosti, ktoré odovzdávajú ďalším pedagógom na odborných **bezplatných školeniach** realizovaných v našich školiacich centrách.

ZŠ Karloveská 61, Bratislava

VYBRANÁ TÉMA:
SLNKO, VODA,
VZDUCH, KULTÚRA
KOMUNIKÁCIA,

POČET ŽIAKOV: 207

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Pre implementáciu si škola zvolila tematický týždeň. V tomto týždni zrušili klasické vyučovanie podľa rozvrhu. Zo všetkých žiakov druhého stupňa vytvorili 10 vekovo heterogénnych skupín, ktoré sa počas celého týždňa venovali jednému vybranému fenoménu. Tak vznikli zmiešané triedy, v ktorých sa uplatňoval prístup rovesníckeho vzdelávania. 15 učiteľia druhého stupňa si jednotlivé modely rozdelili tak, že každý deň vyučovali svoju tému v dvoch skupinách. Záverečný deň všetci žiaci absolvovali súťaž zameranú na preverenie vedomostí o jednotlivých fenoménoch. Sprievodcom celého podujatia bol i YouTuber Bača.

ZŠ Školská 14, Bošany

VYBRANÁ TÉMA:
SLNKO

POČET ŽIAKOV: 59

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Fenomény sveta realizovali v školskom roku 2018/2019 ako predmet vo všetkých triedach piateho ročníka. Žiaci mali predmet Fenomény sveta zaradený do vyučovania ako dvojhodinový blok každý druhý týždeň. Časová dotácia tohto predmetu bola 33 hodín, počas ktorých sa žiaci postupne venovali aktivitám zo všetkých 12 vzdelávacích modelov.

ZŠ Benkova 34, Nitra

VYBRANÁ TÉMA:
VZDUCH

POČET ŽIAKOV: 15

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Škola projekt realizovala formou projektového týždňa v triede VI.T, ktorú navštevujú žiaci so všeobecným intelektovým nadaním. V termíne 10. 12. 2018 až 14. 12. 2018 mali žiaci celý týždeň zmenený rozvrh a pracovali len s fenoménom Vzduch. Od budúceho školského roka chce škola implementovať do školského vzdelávacieho programu ISCED 2 pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním samostatný predmet Fenomény sveta v piatom ročníku.

ZŠ Mládežnícka 1434/16, Púchov

VYBRANÁ TÉMA:
VODA

POČET ŽIAKOV: 19

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Fenomény sveta implementovali v priebehu celého mesiaca november do predmetov chémia, fyzika a technika. Pre realizáciu tohto typu nebola potrebná žiadna úprava rozvrhu v uvedenej triede. Na implementácii sa podieľali dvaja pedagógovia, ktorí si modely rozdelili.

ZŠ Pribinova ul. 123/9, Nováky

VYBRANÁ TÉMA:
KULTÚRA

POČET ŽIAKOV: 59

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Škola sa rozhodla pre samostatný predmet s názvom „Bádanie“ v piatom ročníku s dotáciou 2 hodiny týždenne. Fenomény sveta vnímajú ako zážitkové vzdelávanie, ktoré žiakom sprostredkúva tému ich vlastnou skúsenosťou. Silnou stránkou tohto vzdelávania je, že deti vedomosti objavujú formou expedície, teda atraktívne putujú za poznáním. Navyše, žiaci získavajú zručnosti potrebné pre život, ako tímová spolupráca, čítanie a počúvanie s porozumením či kritické myslenie.

ZŠ J. J. Turzu, Ul. A. Bernoláka 20, Detva

VYBRANÁ TÉMA:
KOMUNIKÁCIA

POČET ŽIAKOV: 28

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Škola má pozitívne skúsenosti s projektovým vyučovaním a preto sa aj v rámci Fenomérov sveta rozhodli pre spájanie vyučovacích hodín do väčších časových jednotiek. Bloky venované projektu zaradili do vyučovania pravidelne každý týždeň. Implementácia prebiehala dva mesiace a bola ukončená záverečným workshopom. Projektu sa zúčastnili 2 pedagógovia a žiaci 9. ročníka.

ZŠ Trieda SNP 20, Banská Bystrica

VYBRANÁ TÉMA:
KOMUNIKÁCIA

POČET ŽIAKOV: 28

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Projekt úspešne implementovali 2 pedagógovia v triede 9. ročníka formou blokového vyučovania. Jednotlivé modely fenoménu Komunikácia si rozdelili podľa vlastných preferencií. Realizácia prebiehala postupne v priebehu 3 mesiacov.

Gymnázium Kukučínova 4239/1, Poprad

VYBRANÁ TÉMA:
VODA

POČET ŽIAKOV: 28

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Škola implementovala tému Voda kombi-náciou tematického týždňa s názvom „Týždeň s Fenoménmi sveta na starom gymplí“ a zaradenia Fenomérov sveta do existujúcich školských predmetov (geografia, dejepis, chémia, biológia, fyzika, anglický jazyk, informatika). Do projektu sa zapojilo 8 učiteľov, ktorí odučili jednotlivé vzdelávacie modely na svojich hodinách.

ZŠ Teodora Jozefa Moussona, Michalovce

VYBRANÁ TÉMA:
VZDUCH

POČET ŽIAKOV: 29

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Škola zrealizovala všetkých 12 vzdelávacích modelov fenoménu Vzduch počas dvoch týždňov blokového vyučovania. Na implementácii sa podieľali dvaja pedagógovia. V priebehu realizácie projektu sa žiaci učili podľa upraveného rozvrhu, ktorý bol kombináciou klasických vyučovacích hodín a špeciálnych blokov vyčlenených na Fenomény sveta.

ZŠ Komenského 13, Sabinov

VYBRANÁ TÉMA:
VODA

POČET ŽIAKOV: 29

SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE:

Škola si vybrala tému Voda a implementovala ju do výučby v piatom ročníku. Počas termínu realizácie bolo do rozvrhu zaradených 5 vyučovacích hodín Fenomérov sveta na každý deň. Pedagógovia si rozdelili 12 vzdelávacích modelov a v rámci jedného týždňa sa v triede postupne striedali.

3

A photograph of a desert landscape at sunset. The sky is a warm, orange glow. In the distance, a large pyramid stands on a flat plain. The foreground is dominated by rolling sand dunes with fine ripples on their surfaces. The overall mood is serene and ancient.

Učítelia,
žiaci a rodičia

Učítelia a Fenomény sveta

1

OBSAHOVÁ
PESTROŠŤ

Fenomény sveta ako pestrá mozaika

Fenomény Voda, Slnko, Vzduch, Komunikácia a Kultúra obsahujú nielen témy, ktoré žiaci bežne spoznávajú v škole, ale presahujú i do reálneho života. Vďaka tomu sú atraktívne nielen pre žiaka, ale i učiteľa.

„Je to veľmi dobré, vyhovovalo mi to. Mňa to uchvátilo a som rada, že také niečo máme na Slovensku.“

učiteľka anglického jazyka, Gymnázium Poprad

„Témy boli rozmanité, zaujímavé, obsahovo uchopiteľné a logicky vyskladané.“

učiteľ informatiky, ZŠ Nitra

„Obsah sa mi obzvlášť páči. Spolu s deťmi sme sa dozvedeli množstvo informácií. A aj to bol dôvod, prečo nás to bavilo.“

učiteľka geografie, ZŠ Banská Bystrica

2

MEDZIPREDMETOVOSŤ

Medzipredmetové súvislosti

Fenomény sveta rozširujú a zároveň prepájajú vedomosti žiakov. Nie sú náhradou za bežné predmety, ale poskytujú priestor pre hľadanie súvislostí.

„Je to výborné, medzipredmetové, a to je trend do budúcnosti.“

výchovný poradca, Gymnázium Poprad

„Interdisciplinárny prístup je dobrý. Dieťa nemá pocit, že má konkrétny predmet. Vníma to ako niečo nepoznané, nové a je mu to oveľa bližšie.“

učiteľ informatiky, ZŠ Nitra

„Prepájanie predmetov, chápanie v súvislostiach, to je to, čo nám chýba. Ako ekolog mám k tomu blízko, pretože všetko so všetkým súvisí.“

učiteľka ekológie, ZŠ Bošany

96 %

UČITELOV ZHODNOTILO,
ŽE FENOMÉNY SVETA
ROZVÍJAJÚ KOMPETENCIE
PRE ŽIVOT V 21. STOROČÍ

3

PROFESIONÁLNY
ROZVOJ

Priestor pre osobný rast

Skúšať niečo nové je vnútorná potreba každého inovatívneho pedagóga. Počas vyučovania by nemali byť zvedaví len žiaci, ale aj ich učitelia. Ako sa na potrebu osobného profesijného rastu pozerajú samotní učitelia?

„Všade som sa našiel, ale sú tam aj nové veci, ktoré som si musel doštudovať. To však zvládne každý učiteľ.“

učiteľ technickej výchovy, ZŠ Nitra

„Ak je učiteľ zvedavý podobne ako žiaci, tak je to perfektné.“

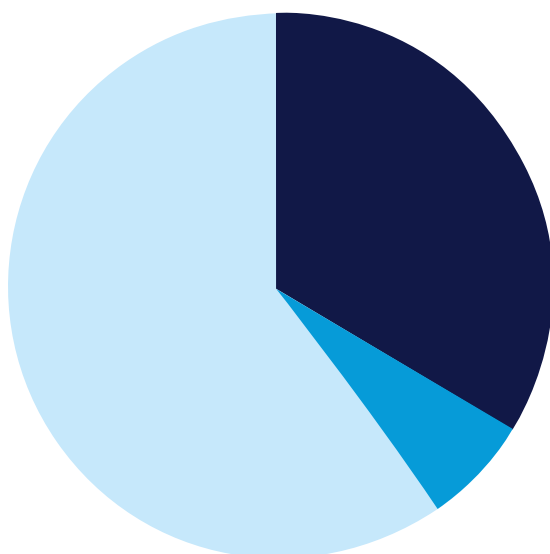
učiteľka fyziky, ZŠ Michalovce

„Mne sa to veľmi páči. Všetko závisí od typu učiteľa. Ja totiž nerada učím podľa schémy.“

učiteľka geografie, ZŠ Sabinov

Motivujú Fenomény sveta pedagógov k osobnému rastu?

61 %
SÚHLASÍM

33 %
ABSOLÚTNE
SÚHLASÍM

6 %
NESÚHLASÍM

Prínosy Fenoménov sveta pre učiteľa

4

VIDEÁ OD BBC

Video ako vzdelávací materiál

Videá žiaci pozerajú radi. Fascinujúce zábery z prírody, investigatívne komentáre, historické scény a mnoho iných obrazov tvorí vzdelávacie videá BBC, ktoré sa stali neoddeliteľnou súčasťou Fenoménov sveta. Tieto videá si svojou atraktivitou získali nielen deti, ale aj učiteľov.

„Videá sú krásne, treba si na ne však zvyknúť. Učiteľ aj žiaci ich doteraz videli v televízii a sú prekvapení, že to môžu použiť na hodine.“

učiteľka chémie, Gymnázium Poprad

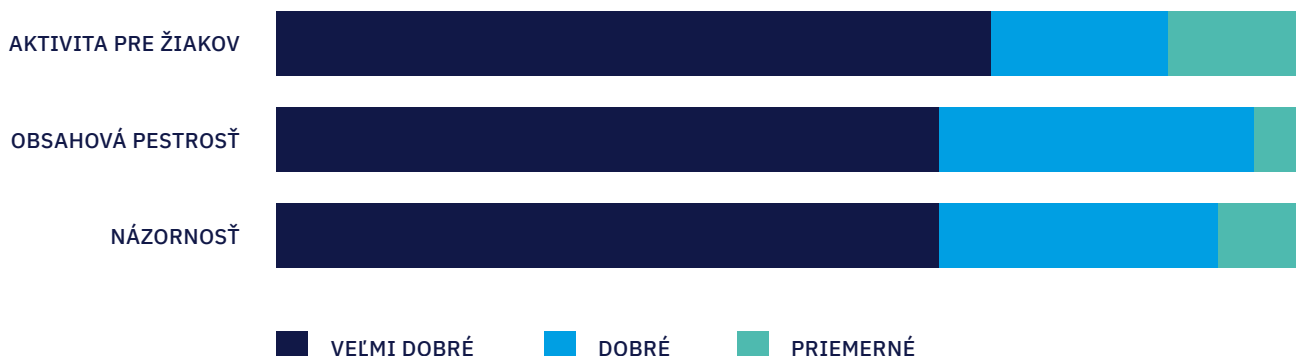
„Videá prinášajú informácie, ktoré v sebe niekedy nie je schopný niesť ani učiteľ. Zároveň ponúkajú aj obrazové informácie. Sú obrovskou pridanou hodnotou.“

učiteľ informatiky, ZŠ Nitra

„Angličtina vo videách je úžasná vec. A to aj pre tých učiteľov, ktorí angličtinu až tak neovládajú. Môžu si zapnúť titulky. Vďaka výbornej výslovnosti sa z videí učim aj ja.“

učiteľ technickej výchovy, ZŠ Nitra

Ako hodnotíte videá od BBC?

5

KOMPETENCIE
PRE ŽIVOT

Rozvoj kompetencií

Metodiky pre učiteľa obsahujú množstvo pestrých a inšpirujúcich vzdelávacích aktivít. Učiteľia so svojimi žiakmi ich vyskúšali a 94 % potvrdilo, že rozvíjajú kreativitu, tímovú spoluprácu a kritické myslenie.

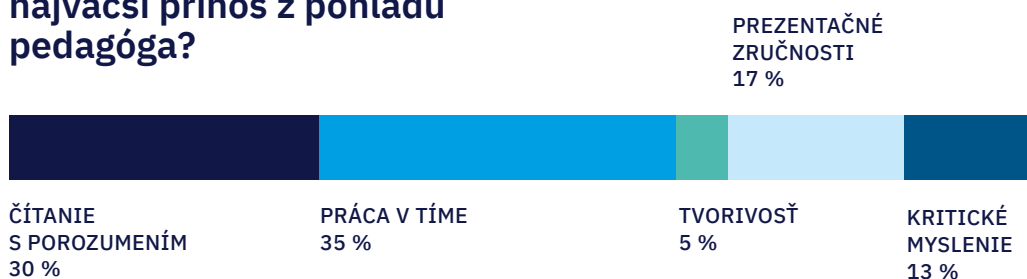
„Takéto zameranie na aktivity a kompetencie je cesta, akou ísť. Dnešný trh potrebuje ľudí, ktorí vedia hľadať, spájať, analyzovať informácie, vidieť súvislosti a hľadať cestu.“

učiteľka fyziky, ZŠ Michalovce

„Metodik je málo. Keď niekto pripraví niečo, čo učiteľovi pomôže, je to pozitívne. Potom to už záleží na učiteľovi. Tieto metodiky sú dobré a aktivity sú inšpirujúce.“

učiteľka umenia a kultúry, ZŠ Detva

Ktoré kompetencie majú najväčší prínos z pohľadu pedagóga?

6

PREHLADNÁ ŠTRUKTÚRA

Prehľadnosť materiálov

Pri tvorbe metodik sme dbali na ich prehľadnosť a jednoduchosť využitia. Napomáha tomu aj jednotná štruktúra všetkých piatich tém.

„Super urobené, prehľadná štruktúra, dá sa v tom ľahko orientovať.“

učiteľka biológie, ZŠ Púchov

„Všetko na seba nadväzovalo, je to skvele pripravené, učiteľ si môže a vie vybrať.“

učiteľka geografie, ZŠ Banská Bystrica

„Spracovanie sa mi páči, je to pestré, deti boli plné očakávaní. Je to bohaté, učiteľ si vie vybrať. Ak sa zoznámí s aktivitami, môže ich použiť na ktorejkoľvek hodine.“

učiteľka anglického jazyka, ZŠ Nováky

Ktoré komponenty majú najväčší prínos z pohľadu pedagóga?

Žiaci a Fenomény sveta

1

Niečo nové, niečo iné, niečo lepšie

Vnímanie školy žiakmi je rôznorodé, často skôr negatívne ako pozitívne. Nie je jednoduché to zmeniť. Ale je to možné.

POZITÍVNA ZMENA

„Je to nový, zaujímavý, vzdelávací projekt, ktorý nám ukazuje, ako sa iným spôsobom vzdelávať. Odhaľuje nám veci, ktoré sme doteraz nevedeli a ukazuje nám, že aj také obyčajné veci ako voda, vzduch, slnko, kultúra a komunikácia môžu byť zaujímavé.“

žiačka 6. ročníka, ZŠ Nitra

„Kamarátom, ktorým som o tom rozprával, sa to zdalo zvláštne, nereálne a boli v šoku, že niečo také existuje. Tiež by chceli mať také hodiny.“

žiačka kvarty, Gymnázium Poprad

„S Fenomémi sveta učenie nabralo iný zmysel.“

žiačka 9. ročníka, ZŠ Detva

2

Fenomény sveta a bežné vyučovanie

Zmeniť vyučovanie – to bola naša inšpirácia pri tvorbe Fenomérov sveta. Žiaci často porovnávajú Fenomény sveta s bežným vyučovaním. V čom sú podľa nich iné?

ZÁŽITKOVÉ
VYUČOVANIE

„Žiaden stres, žiadne písomky, žiadne skúšanie a pritom nové vedomosti.“

žiak 7. ročníka, ZŠ Michalovce

„Napríklad pri bežnom vyučovaní sa celý deň pozeráme do učebníc a teraz je to takou zábavnejšou formou, robíme tímové úlohy, spolupracujeme, pozeráme videá, rozprávame sa, prezentujeme...“

žiačka 6. ročníka, ZŠ Nitra

„Ja som sa dozvedela veľa zaujímavosti o Kolumbovi. Hoci sme to už prebrali, v učebniciach to nenájdete, tam je len rok a nejaké fakty.“

žiačka kvarty, Gymnázium Poprad

3

AKTIVITA ŽIAKA

Žiak ako partner učiteľa

Nezastupiteľnú pozíciu v triede má učiteľ. Vo Fenoménoch sveta prichádza na scénu rovnako dôležitý subjekt – žiak. Vnímanie žiaka ako partnera učiteľa či vytváranie príležitosti pre vlastnú realizáciu sú momenty, ktoré žiakov posúvajú dopredu.

„Je to iné v tom, že si nemusíme nosiť ťažké školské tašky. Je to uvoľnenejšie, takže môžem viac preukázať svoj názor. Môžeme viac zasahovať do výučby a je to osobnejšie. Tento spôsob učenia je lepší, lebo inak v škole len sedíme v laviciach a striedajú sa nám jednotlivé hodiny.“

žiačka 6. ročníka, ZŠ Nitra

„Chcem, aby sme mali takéto hodiny oveľa častejšie, aby sme si púšťali videá, aby sme sa neučili tak, že nám to pani učiteľka položí ako na tanier a píšeme si poznámky.“

žiak 7. ročníka, ZŠ Michalovce

„Spoznávali sme iné jazyky, sami sme prišli na to, že napr. latinčina má iný slovosled a pani učiteľka nám nepomáhala, bola to naša práca.“

žiačka 9. ročníka, ZŠ Detva

79 %

Žiakov ohodnotilo hodiny s Fenoméni sveta známku 1

Prínosy Fenoménov sveta pre žiaka

4

Radost' chodiť do školy

Pocit radosti z chodenia do školy zažili nielen učitelia, ale aj žiaci, ktorí boli aktívnymi účastníkmi vyučovania s Fenomémi sveta.

„Keď nám prvýkrát povedali o Fenoménoch sveta, nevedeli sme, do čoho ideme. Vybrali sme si Komunikáciu a povedali sme si: jedna hodina do týždňa, nejaké Fenomény, zase ďalší predmet, na ktorý sa máme učiť, „no paráda“. Potom prišlo nahradenie za fyziku, to nás potešilo, že sa nemusíme učiť. Prišla prvá hodina, ktorá nás nakopla. Bolo to zaujímavé, ponorili sme sa do toho a rozprávali sme sa, pomáhali sme si a tešili sa na ďalšie a ďalšie hodiny.“

žiačka 9. ročníka, ZŠ Detva

„Dnes máme Fenomény sveta, hneď sa mi lepšie raňajkovalo.“

žiak 5. ročníka, ZŠ Sabinov

„Najprv som sa tešila na Fenomény sveta preto, že sa ulejem z písomiek. Potom som zistila, že takéto hodiny sú väčší zážitok a majú pre mňa väčší prínos.“

žiačka 9.ročníka, ZŠ Banská Bystrica

90,9 %

ŽIAKOV BAVILA HRA
FENOMÉNY SVETA

5

MOTIVÁCIA

Stimuly pre učenie

Rôzni žiaci majú rôzne učebné štýly. Dôležité sú prvky, ktoré stimulujú ich učenie. Fenomény sveta ich prinášajú niekoľko: rôznorodé aktivity, videá, interaktívne cvičenia – pre každého niečo.

„My sme sa už predtým učili o monzúnach, ale až teraz z videa som pochopila, ako vznikajú.“

žiačka kvarty, Gymnázium Poprad

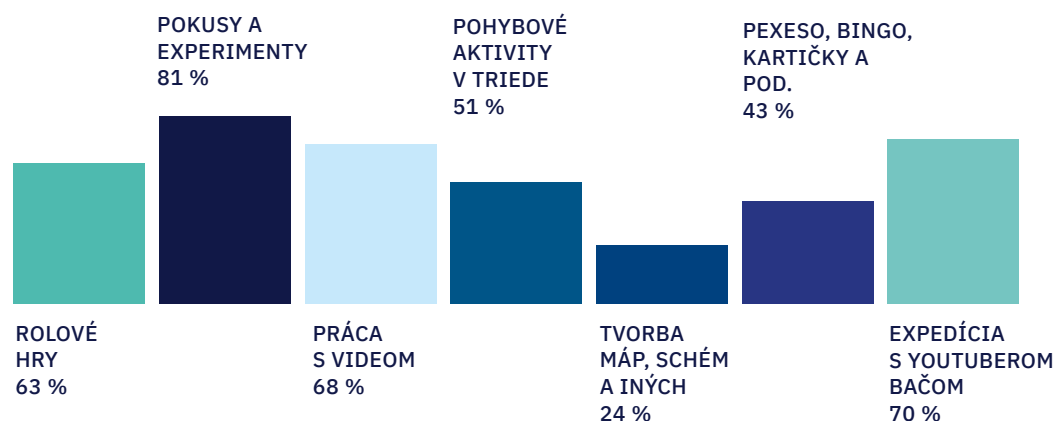
„Interaktívne cvičenia sú viazané na videá, vedú nás k uvedomovaniu si aj toho, čo už vieme, aj toho, čo bolo vo videu. Musíme pri tom rozmýšľať a lepšie si to zapamätáme.“

žiak 7. ročníka, ZŠ Púchov

„Mňa fyzika nezaujímala a myslela som si, že v nej ani nie som moc dobrá. Ale keď sme robili fyziku na Fenoménach sveta, tak ma to chytilo, bolo to zaujímavé. Takto som sa predtým na tú fyziku nepozerala.“

žiačka kvarty, Gymnázium Poprad

Ako sa žiakom páčili aktivity?

6

ROZVOJ ZRUČNOSTÍ

Tímová spolupráca

Cieľom Fenomérov sveta je smerovanie žiakov k tímovej spolupráci, výmene skúseností a hľadaniu spoločných riešení. Takto získavajú vedomosti a zručnosti potrebné pre ich ďalšie napredovanie. Prispela k tomu aj hra.

„My sa v tíme vzájomne dopĺňame, lebo každý je dobrý v niečom inom, niekto v kreslení, niekto v logickom myslení, niekto má líderské schopnosti.“

žiačka 9. ročníka, ZŠ Banská Bystrica

„Dali nám do tímu Rasťa a ten v kuse rozprával. Postupne sa naučil ovládať, tak teraz sa vieme lepšie dohodnúť.“

žiačka kvarty, gymnázium Poprad

„Tým, že sme pracovali v tímoch, tak sa vzťahy v triede zlepšili a utužili.“

žiačka 7. ročníka, ZŠ Michalovce

„Bavila nás aj hra, úlohy boli jedinečné a upevňovalo to našu spoluprácu v tímoch.“

žiak 5. ročníka, ZŠ Bošany

Fenomény sveta a riaditelia škôl

Opýtali sme sa riaditeľov:

PREČO STE SA ZAPOJILI DO PROJEKTU FENOMÉNY SVETA A AKÁ BOLA VAŠA MOTIVÁCIA?

„Pri dnešnej širokej ponuke zdrojov vzdelávania, s vedomím, že dnešným žiakom je najbližšia forma zdroja informácií video, nikto iný neponúkal možnosť, ktorá by bola aktuálnejšia a atraktívnejšia. Keď človek robí s mladými ľuďmi v takomto veku a pozná ich priority pri hľadaní zdrojov akéhokoľvek neformálneho vzdelávania, nemôže ani uvažovať o tom, že by nesiahol po takejto možnosti, ktorá ponúka žiakom atraktívnu, primeranú a im prirodzenú formu vzdelávania.“

Mgr. BOHUSLAV ILAVSKÝ
RIADITEĽ

Základná škola Júliusa Juraja Thurzu, Detva

AKO BY STE MOTIVOVALI RIADITEĽA, KTORÝ VÁHA, ČI SA PUSTIŤ DO FENOMÉNOV SVETA?

„Všetci vnímame a vidíme, že svet sa vyvíja. Ani vzdelávanie nezaostáva. Vidíme, že školstvo v napredujúcich štátoch prispôsobuje vzdelávanie danej dobe, jej možnostiam, technickým vymoženostiam. Učiteľia, dobrí učiteľia a dobré školy zachytia tento trend. Rodičia sa prebúdzajú a hľadajú pre svoje deti školy, ktoré ich nielen naučia základné vedomosti, ale zároveň ich pripravujú na život v 21. storočí. My nemôžeme deti pripravovať metódami minulých dôb. Využívanie technológií, interaktivity, objavovania, pútavého sprostredkovania učiva prostredníctvom Fenoménovej sveta je nástrojom, ktorý spĺňa požiadavky na moderné vzdelávanie súčasnosti i budúcnosti. Áno, stojí to i námahu – zmenu myslenia učiteľov, ich pripravenosť, ochotu, techniku na úrovni 21. storočia, hľadanie a odstraňovanie chýb, ale zároveň sú Fenomény sveta ukážkou, že učenie môže byť v dobrej škole zábavou, radosťou, pútavým vŕhovaním detí do procesu objavovania a nielen prijímania poznatkov. Raz tento projekt bude označovaný za priekopnícky v objavovaní nových, pútavých foriem vzdelávania svojou kvalitou, množstvom podnetov pre žiakov i učiteľov.“

PaedDr. ANNA CHLUPÍKOVÁ
RIADITEĽKA

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

AKÉ BOLI POSTOJE ŽIAKOV A UČITEĽOV K TEJTO FORME VYUČOVANIA?

„Postupne z učiteľov opadol strach z neznáma. Začali sa vnímať ako “tvory omylné” a nebáli sa to priznať aj pred žiakmi. Počas vyučovacích jednotiek si upevnili pozíciu sprievodcu, tútora. Bolo náročné vnímať sa v tejto pozícii a nebyť nositeľom informácie. Táto forma fenomenálneho vyučovania nám tento pocit doprial.“

Mgr. EVA HORNÍKOVÁ
RIADITEĽKA

Základná škola, Karloveská 61, Bratislava

AKÉ SÚ VAŠE SKÚSENOSTI, POSTREHY, PRÍLEŽITOSTI, KTORÉ SA V PRIEBEHU IMPLEMENTÁCIE VYSKYTLI?

„Realizácia vyučovania je určite zaujímavejšia ako tradičná forma, podnecujúca pre učiteľov aj žiakov. Je to zážitkové vzdelávanie, ktoré žiakov udržiava v pozornosti, núti ich premýšľať v súvislostiach, vzájomne spolupracovať, konfrontovať svoje názory a postrehy, zapájať vlastné skúsenosti, kriticky myslieť a prezentovať. Sú postavení do novej roly výskumníkov a objaviteľov.“

PaedDr. JARMILA BUKOVÁ
RIADITEĽKA

Základná škola, Trieda SNP 20, Banská Bystrica

Fenomény sveta a rodičia

Vplyv na vzdelávacie výsledky žiakov majú rodičia. Nevyhnutné miesto tu má prejavovaný záujem o vzdelávanie dieťaťa. Fenomény sveta pomáhajú deťom vyvolať u rodičov tento záujem.

„S maminou a s ocinom sme si pozreli expedície cez víkend večer, aj dedkovi som to púšťala a kvíz urobil na 94 %.”

žiačka 6. ročníka, ZŠ Nitra

„Ja som doma s hrdosťou rozprávala, čo som sa nové naučila a rodičov potešilo, že je to niečo aj pre život.“

žiačka 7. ročníka, ZŠ Michalovce

„Rodičia mi založili účet, lebo som im povedal, že budeme mať v škole vyučovanie s Fenoménmi sveta. Niečo sa dozvedeli aj z rodičovského združenia a začali sa ma pýtať viac. Veľmi sa im to zapáčilo a začali ma v tom podporovať. Aj babka mi volá, čo je nové vo Fenoménoch sveta.“

žiak 6. ročníka, ZŠ Nitra

„Ja sa s rodičmi veľmi nerozprávam o škole, ale toto bolo výnimočné. O hodinách Fenoménov sveta som im chcel povedať. A veľmi ich to potešilo.“

žiak 5. ročníka, ZŠ Nováky

„Ja som sa rozprávala s maminou, povedala, že je to úplne super, že to musím ukázať aj ocinovi a starkým. Mamina pozerala aj expedíciu.“

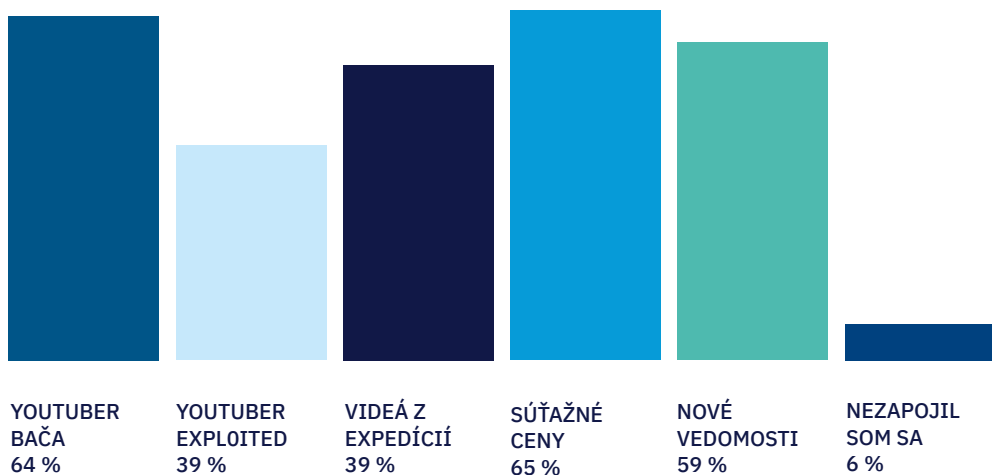
žiačka 5. ročníka, ZŠ Bošany

Fenomény sveta a YouTuber Bača

Najlepšie si žiaci rozumejú medzi sebou – používajú rovnaký jazyk, sú z tej istej generácie. Aby sme ich aj my oslovili spôsobom, ktorý je im blízky, zavolali sme si na pomoc YouTubera Miroslava Baču, ktorý inšpiruje, vzdeláva a zabáva.

YouTuber Bača sa stal virtuálnym sprievodcom žiakom po stopách skutočných fenoménov sveta.

Čo žiakov motivovalo, aby sa zapojili do súťaže s YouTuberom Bačom?

„Baču som nepoznala, ale tie expedície sa mi páčia. Mne hovorili, že YouTuberi sú vulgárni, tak som sa predtým o nich nezaujímal. Ale teraz vidím, že Bača je veľmi dobrý.“

žiačka 6. ročníka, ZŠ Nitra

„Za tie vedomosti, čo nám Bača dá, to stojí.“

žiačka 7. ročníka, ZŠ Púchov

„Je super, že sa Bača do toho zapojil, lebo takto zaujme viac mladých ľudí.“

žiačka 9. ročníka, ZŠ Banská Bystrica

„Vďaka Bačovým videám som spoznala nové krajiny. Zmenila som názor na Srí Lanku, lebo som si myslela, že je taká nudná.“

žiačka 7. ročníka, ZŠ Michalovce

Žiaci nám odkázali aj toto:

Sú to najlepšie hodiny na svete.

Hodiny s Fenoménmi sveta sú veľmi poučné.

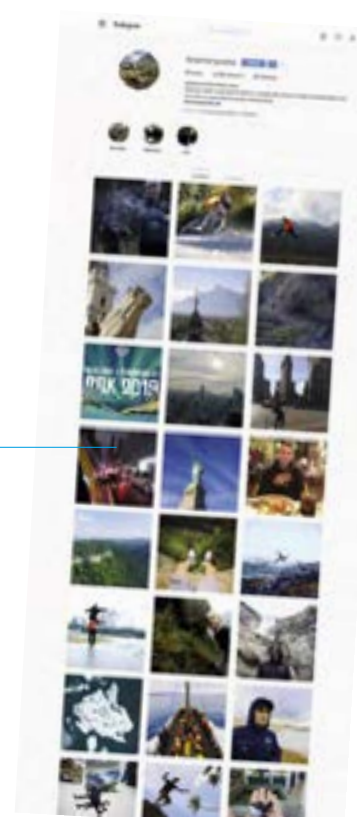
Zúčastním sa aj nabudúce, určite s tým pokračujte.

Ďakujeme za lepšiu formu učenia.

Bolo to výborné, veľa som sa naučila a teším sa na ďalšie expedície.

Ďakujeme, že ste pre nás vytvorili super vzdelávanie.

Bolo to fajn a chcela by som sa takto učiť aj ďalej.

Fenomény sveta pre vás

Pripravte sa na školský rok 2019/2020 už teraz a získajte inovatívne vzdelávacie materiály pre svoju školu.

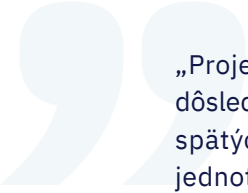
Učte zážitkovo, moderne a atraktívne s rozsiahlym digitálnym obsahom, vzdelávacou hrou, inšpiratívnymi aktivitami a stovkami prvotriednych videí od BBC.

Všetky informácie o Fenoménach sveta nájdete na www.fenomenysveta.sk.

O spôsoboch využitia moderných vzdelávacích materiálov vo vašej triede sa môžete dozvedieť aj prostredníctvom odborného školenia. Školenie vás prevedie všetkými súčasťami Fenoméno sveta a zistíte, ako zefektívniť a zatraktívniť vyučovanie vo vašej triede pomocou nového školského predmetu.

Pre viac informácií o školeniach nás kontaktujte e-mailom na: info@fenomenysveta.sk.

„Projekt Expedícia Fenomény sveta má potenciál prekonávať negatívne dôsledky čisto predmetového vyučovania o vlastnostiach, javoch a procesoch spätých s prírodným a spoločenským prostredím. Vnútoraná štruktúra jednotlivých tém a ich didaktické spracovanie sú totiž predurčené na to, aby rozvíjali dispozície žiakov vnímať kľúčové javy tohto sveta vo vzájomných súvislostiach. Okrem iných prínosov, za najpodstatnejšie považujem to, že učitelia a žiaci môžu znova objaviť to, čo sa zo škôl pomaly vytratilo, t. j. pôžitok z odovzdaného a získaného poznania.”

PaedDr. VIERA KALMÁROVÁ

Hlavná školská inšpektorka – Štátna školská inšpekcia

„Pilotný projekt Expedícia Fenomény sveta mení tradičné metódy a formy vzdelávania, ale aj výchovy, na zážitok, zvedavosť a radosť z aktívneho poznávania. Štandardné vyučovacie hodiny tak môžu v sebe spájať nielen túto novosť metodiky, ale aj atraktivnosť didaktických prostriedkov 21. storočia s využívaním a podporou exkluzívnych videí a reportáží BBC. Výhodou takto uchopeného vzdelávacieho obsahu je predovšetkým podpora príčinných súvislostí k jednotlivým témam učiva, medzipredmetovosť, rozvoj projektového vzdelávania a prezentačno-argumentačných zručností u žiakov.”

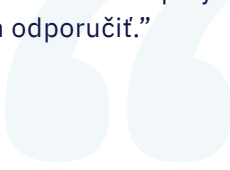
Prof. PhDr. ĽUDOVÍT HAJDUK, PhD.

Riaditeľ Štátneho pedagogického ústavu

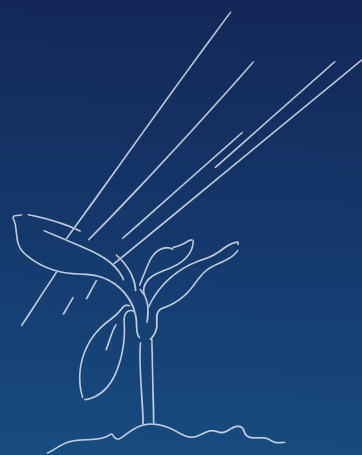
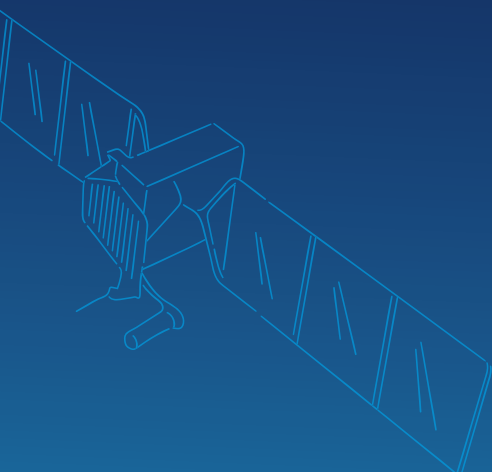
„Fenomény sveta prinášajú mnohé témy, ktoré prepájajú a posilňujú medzipredmetové vzťahy, rozvíjajú viaceré gramotnosti a inšpirujú učiteľov k inovatívnym formám učenia. Materiály sú veľmi praktické, dajú sa využiť čiastočne na vyučovacej hodine, ako hlavná téma hodiny, ale aj na vyučovanie v blokoch pri spájaní viacerých predmetov. Dajú sa zapracovať do novo vyhlásenej výzvy na štrukturálne fondy EÚ – „Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole“. Školy si môžu vystavať na nich nový predmet. Pôvodne sú určené pre žiakov II. stupňa základnej školy, ale mnohé video ukážky môžu použiť učitelia aj na I. stupni. S Edulabom máme dlhodobu veľmi dobrú skúsenosť. Vytvárajú veľmi praktické materiály pre učiteľov, motivujú učiteľov k inovatívnym formám a metódam práce so žiakmi, majú materiály premyslené a použiteľné v praxi. Základné školy už majú skúsenosti s Mojou prvou školou, Malou finančnou akadémiou, Misiou modrá planéta, portálom Kozmix.sk a viacerými kreatívnymi súťažami spojenými s používaním ich materiálov. Na základe dobrých skúseností a prvých reakcií učiteľov mojej školy, môžem aj tento projekt školám odporučiť.”

Mgr. ALENA PETÁKOVÁ

Riaditeľka Základnej školy v Bratislave,
prezidentka Združenia základných škôl Slovenska

www.fenomeny sveta.sk

Video Content Provided by:

